

være europæisk Ret. Det forekommer mig klart, at naar vi tale om et saadant Forhold som Statsborgerret, hvor der jo netop i allerhøjeste Grad kan blive Spørgsmaal om et Sammenstød eller en Kollision mellem de forskellige Statsomraader, og hvor Princippet dog burde være det, at vedkommende kun kan være Statsborger eller have Indfødsret i en enkelt Stat, er det af stor Betydning, at man kommer saa nær som muligt til det, som gælder i andre Lande. Man maa ganske vist ikke smigre sig med det Haab, at man ved at lovgive som her foreslaaet skulde komme ud over alle Vanskeligheder. De forskellige Principper kunne ikke strengt gennemføres, end ikke Princippet om, at ingen maa have Statsborgerret i mere end een Stat. Det vil ikke blive en ubetinget Følge af et Lovforslag som dette. Paa den anden Side ville ogsaa ærede Medlemmer, der have gennemgaaet denne i øvrigt meget interessante, men noget vanskelig forstaaelige Betænkning, som skriver sig fra en Kommission eller vel for en stor Del fra det danske Medlem i Kommissionen, ikke kunne være blinde for, at der paa mange Omraader kan opstaa tvivlsomme Spørgsmaal, for hvilke der ikke kan gives Regler i en saa kort Lov som denne. Der maatte saa gives ganske anderledes specielle Regler, hvis noget saadant skulde lykkes; men jeg tror, at dette Lovforslag faar sin praktiske Værdi netop derved, at det i Klarhed giver, hvad der behøves, saaledes at man kan overlade det dels til Domstolene ved Fortolkning og dels til Naturalisationen ved Lov at raade Bod paa de Huller og Ulemper, der kunne følge af at lovgive paa den Maade. De Betæneligheder, som den sidste ærede Taler havde med Hensyn til de ny Principper, der ere indførte i §§ 1 og 2, tror jeg noget maa bero paa en Misforstaaelse. Over for § 1 fandt den ærede Taler, at det vilde være besynderligt, om Børnene af en dansk Mand, som rejste til Udlandet og giste sig der og fik Børn, skulde være danske Statsborgere og have dansk Indfødsret. Jeg ser ikke, at der er noget mærkeligere dert, end at hans Hustru bliver dansk Statsborger, hvilket det ærede Medlem ikke synes at have noget at erindre imod. En Mand rejser til Sydamerika, saaledes som det ærede Medlem omtalte, gifter sig med en Spanierinde, og hun bliver dansk Statsborger. Men naar Konen er bleven dansk Statsborger, og Manden er det paa Forhaand, maa virkelig ogsaa Børnene være danske Statsborgere. Vil derfor det ærede Medlem gennemføre sin Tanke konsekvent, maa han ogsaa protestere imod, at Indgaelse af Ægteskab har den

Birkning, at den paagældende bliver dansk Statsborger. Det kan i enkelte Tilfælde medføre nogle Misligheder; men jeg synes, at Princippet er fuldstændig rigtigt: at man forlader den mere tilfældige Omstændighed, hvor Fødselen er foregaaet, og holder sig til Afstammingsprincippet, nemlig det, at Børnene følge Faderen, Hustruen følger sin Mand.

Jeg kan derimod i høj Grad samstemme med det Raad, som den første ærede Taler (Nellemann) gav: at man ikke skal røre for meget ved et Lovforslag som dette. Thi at skulle give Lov om en saa indviklet Materie er i Virkeligheden en Dans mellem Æg. Forandrer man blot et enkelt Ord eller Sætning, risikerer man at indbringe en Uklarhed eller ogsaa en ren Misforstaaelse. Jeg tror ogsaa, at de i øvrigt ikke mange Ændringer, som den højtærede Minister eller maaste hans Forgænger har indført i Lovudkastet, som det var forelagt fra Kommissionens Side, egentlig ere gode Eksempler paa, at man i en overmaade god Mening og maaste for at rette og gøre det tydeligere kun har opnaaet at bringe Uklarhed ind i det, der dog i Forvejen var nogenlunde brugeligt. Jeg skal tillade mig at nævne nogle enkelte Eksempler derpaa. Det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Nellemann) har allerede hentydet til en Sætning i § 5, 1ste Stykke, 2det Punktum, som er noget nyt, der er kommet ind fra Ministerens Side i Lovudkastet, og som uden Tvivl bringer Uklarhed. Jeg skal henvise til enkelte andre Punkter, paa hvilke jeg haaber, at det eventuelle Udvalg vil bestræbe sig for at bringe større Klarhed til Veje og fjerne en nu tilstedeværende Uklarhed, som er kommen ind netop ved Ministerens Ændring. Jeg tænker der paa § 7, 1ste Stykke, hvor der er kommet — jeg kan sige ganske ustyldigt — et Ord ind, som man ikke skulde tro kunde gøre Uklar, men som dog gør det. Det er Ordet „dansk“ foran „ugift Kvinde“. Det staar ikke i Kommissionens Udkast; der staar kun: „Har en dansk Mand eller ugift Kvinde efter sit faldte 18de Aar eller en Enke“ osv. Som det staar der i Kommissionens Udkast, er der ikke Tvivl om, at Ordet „dansk“ refererer sig baade til Mand, ugift Kvinde og til Enke. Men naar man finder, at Ordet „dansk“ ogsaa skal staa foran „Kvinde“, og der med Kvinder over 18 Aar menes ugifte Kvinder, opstaar der Tvivl om, hvorvidt Ordet „dansk“ ogsaa skal refereres til „Enke“. Det har dog uden Tvivl været Meningen, at naar der tales om en Enke, forstaaes derved en Enke, som enten oprindeligt har dansk Indfødsret eller har været gift med en